

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA:
DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 30 DIN, PODPORNNA VEČ KOT 30 DIN. POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR
— UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELISKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO IV.

LJUBLJANA, PETEK, 24. MAJA 1940.

ŠTEV. 37.

VELIKI ZAKRAMENT

Če obiščeš kako protestantsko cerkev in stojiš nato še v katoliško, ne boš opazil na zunanjo posebno razliko. Toda če pogledaš versko življenje, ki je tu in tam, se ti takoj pokaže neizmeren razloček. V protestantski cerkvi je vse pusto, hladno in brez življenja — ker je brez evharistije. Naše cerkve pa so polne svetlobe, življenjske toplote, ki izžareva prav iz presvetega Rešnjega Telesa.

SONCE NAŠE VERE

Evharistija je kakor sonce naše vere, evharistični kruh je vse bogastvo našega duhovnega življenja.

Od nekdanj so verni učenci Gospodovi čuvali ta zakrament kot svojo največjo svetinjo, če je bilo treba, so ga celo z lastnim življenjem branili, da ga ne bi onečastila zločinska roka. Tarzicij, mlada evharistična žrtev, je imel v vseh časih svoje naslednike. Najsvetejši zakrament je vreden največjih žrtev.

»TO JE MOJE TELO«

Te preproste besede, ki pa imajo v sebi božjo moč, priključijo v kelih in v ciborij najmočnejše življenje, ki si ga moreš misliti. »To je moje telo«, telo Kristusa Boga in človeka. Pa ne morda mrtvo telo, ampak živo in povečano telo Gospodovo je tu navzoče. »Od mrtvih vstali Kristus več ne umrje, smrt nad njim več ne gospoduje« (Rimlj 6, 9).

V podobah kruha in vina utriplje Srce božje, ki je življenje samo, utriplje najblažje, najplemenitejše srce Sinu človekovega. Mala hostija je brezmejno morje življenja.

VIR ŽIVLJENJA

Ko veš, da biva v evharistiji najpopolnejše božje in človeško življenje skupaj, ali se boš potem čudil, da je o njej zapisano: »Kdor bo jedel ta kruh, bo živel vekomaj, in če ne boste jedli od tega kruha, ne boste imeli življenja v sebi« (Jan 6, 53).

Stari cerkveni očetje se v svojih razmišljanjih kar niso mogli ločiti od teh resnic in so venomer ponavljali: »To je živi kruh, ki nas oživlja, vir našega življenja, zdravilo naših slabosti, lek našim ranam, vir vseh milosti, neizčrpen vir vseh naših duhovnih moči.«

SILNA PRERODITVENA MOČ

Ko bi mogli pogledati v duše, kako jih evharistični kruh čisto prenavlja in preraja, potem bi šele zaslutili, kakšna moč in kakšno življenje je v njem. A tudi tedaj bi ga ne mogli spoznati do konca in do vseh globin, saj iz vere vemo, da je to življenje neizmerno in vse presega.

ZAKAJ TAKO TIHO IN SKRIVNO?

Svoje neskončno življenje je skrnil Jezus v neznanost skorjico posvečenega kruha, najmočnejši Gospod nebes in zemlje se je naredil čisto majhnega, skromnega in tihega. Zakaj se je tako nepojmljivo ponižal?

Zato, da bi ga mi sprejeli z zaupanjem in brez strahu, pravijo cerkveni učenci. Saj ko bi se pokazal v svojem veličastvu, bi trepetali pred njim, da bi se mu nihče ne drznil približati.

Gotovo pa je imel Jezus še drug namen: »Zgled sem vam dal, da tudi vi storite, kakor sem jaz storil.«

Dober zgled in neizčrpna ljubeznivost — to sta dve naj-sijajnejši sredstvi, da komu izprosimo milost spreobrnitve.

Škof dr. J. Gross

Benjamin Franklin za samovzgojo

POTREBA SAMOVZGOJNEGA DELA

Vsak človek ima večje ali manjše napake v svojem značaju. Da se jih odvadi, je potrebno, da se ne spravi kar na enkrat nad vse napake. Človek namreč ne more ob istem času obračati pozornost na več strani. Ni bolj važnega pravila pri oblikovanju lepega značaja kakor to, da dalje časa dan za dnem posebej pazimo na eno samo napako. Pri tem nam mora biti jasno, kolikokrat vanjo padamo in kaj je tega krivo. Kadar pride spet kočljiv trenutek, da bi zagrešili isto napako, se spomnimo na svoj sklep in na lepoto cilja, ki ga hočemo doseči.

FRANKLINOV SKLEP

Zgled takega neprestanega resnega dela za svoj značaj nam more biti to, kar nam pripoveduje iz svojega življenja slavni Benjamin Franklin. V 22. letu svoje starosti je trdno sklenil, da bo odpravil pri sebi vse slabo, k čemer bi ga dovajalo naravno nagajenje, navada ali okolica. Čim bolj pa se je trudil, da bi se oprostil napak, tem jasneje mu je postajalo: prepričanje o potrebnosti krepostnega življenja ne zadojuje, da bi se varovali napak.

VAŽNA SKUŠNJA

Da bi se varoval samo prevare in prišel do smotrene vzgoje svoje notranjosti, si je sestavil pregled lastnosti dobrega človeka. Hotel je z vso odločnostjo ta ideal v sebi ostvariti. Prav kmalu pa je uvidel, da sta pazljivost in moč

preveč razdrobljeni, če si je ob istem času prizadeval za ostvarjanje celotnega ideala, ki si ga je bil z vsem navdušenjem zamislil. Prepričal se je, da se je treba omejiti, da je mogoče zares napredovati samo na ta način, če se naloga samovzgoje smotrno porazdeli.

FRANKLINOVA BELEŽNICA

Zato si je vzel malo beležnico, razdelil vsako stran s črtami na sedmero pol, za vsak dan v tednu po eno. Semkaj je vsak večer zapisoval napake, ki jih je naredil čez dan; vendar pa je vedno skozil ves teden obračal pozornost na eno samo krepost. Pred tabelo si je napisal majhno molitev, v kateri je prosil Boga za pomoč.

PRESENETLJIVI USPEHI

V svoje veliko presenečenje je dosegel, da je imel neprimerno več napak, kakor je prej mislil, a bilo mu je v zadoščenje, ko je videl, kako pojemajo.

Večkrat je sicer imel skušnjavo, da bi bil stvar kar opustil, pa je vendar nadaljeval. »In čeprav nisem v celoti,« tako pripoveduje dalje, »nikoli prišel do one popolnosti, ki sem po njej s takim navdušenjem hrepenel, ampak sem ostal daleč za njo, sem vendar s tem prizadevanjem postal boljši in srečnejši človek, kakor pa bi mi bilo brez tega mogoče... Naj bi moji potomci vedeli, da se ima njih prednik razen božjega blagoslova zahvaliti tudi tej umetnosti za trajno srečo svojega življenja.«

ZEDINJENJE ROMUNIJE Z RIMOM

„Za romunski narod bi bilo potrebno, da se nasloni na Rim, ki edino še z uspehom brani narodne in verske resnice...“

Pred nekaj tedni je sprejel Pij XII. romunsko delegacijo, ki jo je vodil minister Teofil Sidorovici. Ob tej priliki je spregovoril romunski državnik in učenjak Nikolaj Jorga važne besede o razmerju Romunije do katoliške Cerkve:

»Grško-katoliška (uniatska) Cerkev v Romuniji stoji še pred važnimi nalogami. Pripeljati bo morala ločene brate v pravo Kristusovo cerkev. Edina važna razlika med obema cerkvama je v tem, da je grško-katoliška Cerkev ohranila zvezo s papeštvom. A prav za romunski narod bi bilo potrebno, da se nasloni na Rim, ki v današnjem razburkanem času edini še z uspehom brani narodne in verske resnice. Da, zveza s papežem bo za narod veliko koristnejša kakor zveza s carigrajskim patriarhom. Slednji je veliko bolj odvisen od grškega naroda kakor papež od italijanskega. Papež more, ker je oče katoličanov po vsem svetu, resnično mednarodno delovati, medtem ko si carigrajskega patriarha sploh ne moremo misliti, da ne bi bil odvisen od svojega naroda. Zato bo Pravoslavna cerkev v Romuniji trpela vsak dan večjo škodo, če bo še naprej vztrajala na svojem, do zedinjenja z Rimom neprijaznem stališču.«

Ma Liang

Pred kratkim je umrl veliki Kitajski učenjak in prepričan katoličan Ma Liang, znan tudi pod imenom Ma Hsiang-po. Pokojnik, ki je doživel celih sto let, je kot državnik imel velik vpliv na Kitajskem, tako za časa cesarja kakor tudi po nastopu republike. L. 1937. je Ma Liang v 98. letu dovršil prevod štirih evangelijskih v kitajščino, a prevoda zaradi vojske ni mogel dati tiskati. Poleg sv. pisanja je prevedel na kitajski jezik celo vrsto drugih knjig n. pr. svetopisemski komentar p. Mastai-Ferrettija, življenjepis sv. Terezije Deteta Jezusa in dr. Ustanovil je dva velika znanstvena zavoda: Fon-Tan in pa znamenito vseučilišče »Aurora« v Šanghaju. Nje-

gova učenca sta bila med drugimi znani in slavni Lo-pa-Hong in Lon-Tseng-tsiang, bivši kitajski ministrski predsednik in zunanji minister, ki pa živi danes kot katoliški redovnik v benediktinski opatiji Saint-André le Bruges v Belgiji z redovnim imenom Dom. Celestin Lou.

Velika noč v belgijski armadi

O praznovanju velike noči v belgijski armadi poroča »La Libre Belgique«: Posebno spodbudna je bila slovesnost v katedrali sv. Rombanta v Mechelnu (Malines), kjer je kardinal van Roey na veliko noč opravil slovesno službo božjo za ondotno garnizijo. Kardinal je podelil sveto

obhajilo generalom, dva pomožna škofa in dva generalna vikarja pa 2000 vojakom. V bruseljskem predmestju Etterbeek je šlo med slovesno sv. mašo apostolskega nuncija msgr. Micara 1200 vojakov skupno k sv. obhajilu.

Darežljivost ameriških katoličanov

Katoliška univerza v Washingtonu je ob svoji 50 letnici pozvala katoličane Združenih držav, naj zberejo poldrug milijon dolarjev za nadaljno izpopolnitev znanstvenih institutov. Že v nekaj tednih so zbrale, kakor je mogel sporočiti rektor msgr. Corrigan, štiri škofije od 115 vsoto 402.000 dolarjev.

Kakovost

katoličanov

Odločilno za bodočnost Cerkve v teh časih ni število vernikov, ampak njihova kakovost. Deset milijonov res delavnih katoličanov bi dalo Cerkvi več moči za duhovno obnovo in bi ji pripravilo večji ugled v svetu kot sto milijonov nedelavnih in brezbriznih. Ti zadnji prav nasprotno Cerkvi ugled samo jemljejo. Na videz so pred svetom zastopniki in predstavniki katolicizma, v resnici pa ne živijo prav nič po njegovem duhu. Svete Cerkve ne smemo meriti po številu krščenih, temveč po številu izvoljenih, t. j. onih, ki po veri tudi živijo.

Francози in Cerkve

V francoskem narodu je polagoma nastalo drugačno pojmovanje vere in katoliške Cerkve, kot je pri njih veljalo še pred par desetletji.

GLOBOKO KATOLIŠTVO PREJŠNJIH VEKOV

Francoski narod je v srednjem veku živel zlato dobo svojega verskega življenja. V onem poldrugem stoletju od konca 11. do srede 13. stoletja, ko je Francijo obdal venec katedral in so zgradili na stotine drugih cerkva, se je jedro francoskega naroda, kmetje in rokodelci, ki so še danes jedro naroda, oprijelo krščanstva, kar je bilo odločilno za nadaljni razvoj zgodovine.

NOVA KATOLIŠKA RENESANSA

Potem je prišla dolga doba verskega moralnega propadanja. Današnji čas pa gre razvoj zopet navzgor.

Večne vrednote, ki so jih v stoletju materializma zakrivala min-

Zopet je v deželi lepi maj

Lep je mesec maj že zato, ker se narava odeva z vsem čarom, ki ga premore, a še lepši zato, ker ta mesec verno katoliško ljudstvo v posebni meri časti Mater božjo.

Marija je tista močna žena, ki je premagala satana, ki mu je glavo strla. Zato jo sovraži bolj kakor katero koli drugo zemeljsko bitje. Le to si želi, da bi verniki Mater božjo nehali častiti... Po svojih zaveznikih skuša proglasiti njeno češčenje in češčenje svetnikov za mnogoboštvo. Toda dobro vemo, da častiti Marijo se še ne pravi jo tudi moliti. Saj izkazujemo čast tudi slavnim možem in ženam, pa nam nihče ne pravi, da jih molimo. Tudi njim postavljamo kipe in spomenike, pa jih zato še ne častimo po božje. — A če že navadne zemljane tako častimo, bomo pa tem bolj častili njo, brez katere bi človeštvo še vedno tavalalo v temi poganstva.

MARIJA IN ŽENSKA ČAST

Brez Marije bi bila žena še danes v onem sramotnem položaju, ki nam ga prikazuje zgodovina pred Kristusom. Še vedno bi veljala za sužnjo, da, za orodje, ki ga izrabljaš, dokler se pač ne obrabi, potem pa zavržeš. Katera žena, ki je danes spoštovana, si upa trditi, da ni to zasluga Matere božje? In če danes ugled žene pada, ali ne pada zato, ker moderna »dama« noče imeti Marije za svoj vzor?

Brez Marije bi tudi mladenič dandanes ne znal spoštovati dekliške časti, brez Marije bi tudi mož nikdar ne odkril zakladov, ki jih krije v sebi plemenito žensko srce.

ljiva dela, zopet stopajo v ospredje.

PREOBRAT V JAVNEM MNENJU

Ko je l. 1936. Léon Blum ponudil kot bivališče za dobo njegovega zadržanja v Franciji verski grad, je bil to znak, da so

MARIJA IN ČISTOST

Brez Marije bi bila še tudi dandanes čistost nepoznana krepost. V sedanjih časih se nam zdi naravno, če se fant ali dekle odrečeta družini, da služita bližnjemu. Kako je bilo v starem veku, nam priča najbolje poganski Rim, kjer večkrat niso mogli najti osemnajst deklet, ki bi vsaj za nekaj časa zaobljubile čistost na čast boginji Vesti.

Brez Marije bi bila tudi danes še vedno neznana zahteva, da je treba pred zakonom čisto živeti. In če ima današnji svet še vedno toliko moralnega čuta, da se zgladuje nad zakonolomstvom, ali ni to zasluga božje Matere, ki nam je prelep vzor pravega družinskega življenja?

MARIJA IN MATERINSTVO

Brez Marije bi bilo tudi v naši dobi materinstvo prazna beseda. Če danes proslavljamo materinstvo, če države odlikujejo matere številnih otrok, ali ni to zasluga božje Porodnice? In če se morajo danes matere, ki morijo svoje otroke pred rojstvom, še vedno skrivati pred ljudmi, ali ni to lep dokaz, kako globoko je po vzgladu Matere božje prodrla misel materinstva v človeško družbo?

ZVEZDA VODNICA

Da, gorje, stokrat gorje človeštvu, če nam usmiljeni Bog ne bi dal nebeske Matere. Ona je bila tista, ki je človeka iztrgala iz vrtince strasti in mu s svojim zgledom pokazala, kako mora živeti. Tudi nam je Marija zvezda vodnica, ki naj vodi tudi nas, slovenske dijake. Zato se je oklenimo z vsem srcem in prepričani bodimo, da nas potem strasti in skušnjave ne bodo zmagale.

se že pred obiskom razvijali dogodki v tej smeri.

Današnji znaki pa vzbujajo še večjo pozornost. Pred kratkim je najvišji predstavnik radikalno socialistične stranke, Edouard Herriot, napisal članek, v katerem med drugim pravi: »Mi moramo nazaj k evangelijskim osnovam.«

Občni zbor Danice

Slovensko katoliško akademsko društvo »Danica«, stanovsko društvo za katoliške juriste, je imelo v petek 7. maja 92. redni občni zbor.

Iz poročil odbora posnemamo:

Ko je bil v jeseni izvoljen sedanji odbor, si je odbor stavil za geslo: red in mir v društvu ter delo. Odbor je obljubo držal in Danica je danes notranje konsolidirana in bolj aktivna.

NA UNIVERZI

Poleg drugega dela so Daničarji organizirali volitve v Društvo slušateljev juridične fakultete dne 11. novembra 1939. Volilni odbor, sestavljen iz samih Daničarjev, je pripeljal na volišče toliko neorganiziranih katoliških juristov, da je zmagala katoliška lista, čeprav so se Zarjani volitev vzdržali.

Daničarji so sodelovali tudi pri pripravi za proslavo 20-letnice univerze. Sicer jih ni veliko sodelovalo, toda tisti, ki so delali, so zares delali.

PREDAVANJA

Odbor hoče pospeševati med člani družabnost in dosledno katoliško načelnost. Temu so služili predvsem članski sestanki, krožki in izleti. Na vsakem članskem sestanku je bilo predavanje. Govorili so:

ravn. Gabrovšek: Slovenska avtonomija;

dr. Capuder: Napoleon kot državnik in zakonodajec;

dr. Basaj: Borze in borzni posli;

prof. Tomec: Svetovna organizacija komunizma;

prof. Tomec: Priprava komunistične revolucije;

ing. Sodja: Šesta svetovna sila;

dr. Odar: Očitki zoper cerkveno imovino;

apel. sodnik Kovač: Služba sodnika;

dr. ing. Ribarič: Organizacija svetovnega podjetja;

ref. Smersu: JSZ in ZZD, ali zakaj nismo krščanski socialisti;

dr. Meršol: Finska in pokrajine ob Belem morju (s skioptičnimi slikami);

dr. Basaj: Vrednostni papirji;

dr. Janžekovič: Idejne osnove razizma;

min. dr. Kulovec: Katoliška skupnost in klerikalna skupnost. (Predavanje se je vršilo pod okriljem Akademске zveze na pobudo Danice);

ravn. Gabrovšek: Portugalske korporacije;

Daničar: O narodnoobrambnem delu;

ban dr. Natlačen: Kakšen bode katoliški akademik (K temu predavanju so bila povabljeni tudi ostala stanovska društva);

dr. Knific: Framasonstvo.

G. minister dr. Kulovec je v svojem govoru razkril sofizme »tretje skupine«, ki razbija katoliško skupnost in jo psuje s »klerikalno skupnostjo«.

G. ban dr. Natlačen je v svojem govoru poudaril:

Katoliški akademik naj res študira. Vsak katol. akademik mora imeti vsaj osnovno socialno izobrazbo. Društva naj tudi skrbijo, da bodo naši akademiki obvladali kak tuj jezik. Kajti danes je težko najti uradnika, ki je sposoben pravilno sestaviti spis v tujem jeziku. Juristi naj se zanimajo tudi za gospodarska vprašanja. Naša akademska društva naj vzgajajo člane, da bo več čuta odgovornosti za narod, da bo več narodne dejavnosti, a manj narodne kričavosti.

Odbor ima v načrtu za letos še vrsto aktualnih predavanj, predvsem o Katoliški akciji, o temeljnih načelih društvenega življenja, o gospodarskih vprašanjih itd. Doslje ta predavanja še niso mogla priti na vrsto, ker so bili vsi razpoložljivi petki zasedeni.

DELOVNI KROŽKI

Danica je imela krožek o komunizmu. Predelali smo okrožnico Pija XI. »Divini Redemptoris«. Krožek je vodil g. Smersu.

Osnoval se je tudi narodnoobrambni krožek, ki ga vodijo Daničarji sami. Odborniki krožka so dvakrat imeli na članskem sestanku referate.

SESTANKI

Udeležba na sestankih sicer ni bila taka, kot bi morala biti, toda zanimanja je vedno več. To je popolnoma naravno, ker do letošnjega šolskega leta ni bilo rednih članskih sestankov.

Kako veliko število sestankov je imela Danica, je najbolj pokazal velik lepak, sestavljen iz samih lepakov, s katerimi je odbor razglašal članstvu, kdo in kaj bo predaval.

»JUTRO«

V Danico je prihajalo tudi »Jutro« in prepajalo člane s svojim liberalnim pisanjem. Odbor je »Jutro« vrgel iz »Danice«. Nekaj dni je bil hrup, toda hitro je prodrlo med Daničarji načelo: Katoliški akademik »Jutra« ne bere! K razjasnjenju pojmov je znatno prispevalo predavanje ing. Sodja.

PRIJATELJSKA DRUŽABNOST

V Danici se je zato poživila družabnost. Razni neljubi gostje so izrabljali gostoljubnost Danice in deloma nagnosko deloma načrtno nosili razdor med člane. Neki »prijatelj«

so pošiljali kar cele ekspedicije v Danico. Če je bil v Danici prepir, so bili ti zraven. Odbor je prepovedal vstop najprej par posameznim nečlanom; ker to ni zadostovalo, vsem nečlanom. Sklep se je tudi izvedel. Odslej je v Danici mir. Pogovori se vrše v prijateljskem ozračju in člani so si vedno boljše tovariši med seboj.

DRUŠTVENI PROSTORI

Odbor se trudi, da bi naredil društveno sobo bolj privlačno. V zimi je preskrbel, da je bila soba zelo gorka, sedaj se trudi da bi sobo nanovo okusno opremil.

DANIČARJI IN PRAVDA

Danica in Pravda sta sklenili pogodbo, kje naj eno in drugo društvo nabira člane. S tem je onemogočeno včasih že neokusno trganje za novice.

DANICA NAPREDUJE

Občni zbor Danice je pokazal, kako zelo so se motili črnogledi, ki so pred časom obsodili Danico za gnilo, jo proglašali za društvo, iz katerega se ne da nič več narediti. Kakor Danica napredujejo tudi ostala stanovska društva, ki so vsa izšla iz Danice: Kladivo I. 1936., Veda, Vir, Pravda za zadnje leto. Kajpak imajo še dela z začetnimi težavami, jih pa hrabro in žilavo zmagujejo.

Ampèreov zgled

Ozanam, veliki francoski socialni delavec in svetniški učenjak, je svojo mladost preživljal v hudih verskih dvomih. Nekoč je poln teh dvomov mimogrede stopil v neko pariško cerkev. Tedaj opazi v kotu blizu Najsvetejšega častitljivega starčka, ki v najgloblji pobožnosti moli svoj rožni venec. Spozna ga. Bil je Ampère, veliki mislec in naravoslovec. Ozanam tiho poklekne zadaj za velikim, tako oboževanim učenjakom. V tej uri sta vera in božja ljubezen z vso močjo privreli v njem na dan. Pozneje je sam priznal, da je ta Ampèreova pobožna molitev rožnega venca nanj naredila večji vtis ko vse pridige in knjige, kar jih je prebral.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).